

Vážená pani
generálna riaditeľka
Ing. Zuzana Borgulová
Implementačná agentúra MPSVaR SR
Špitálska 6
814 55 Bratislava

V Bratislave, 23. marca 2020

Vážená pani generálna riaditeľka,

v súčasnej zložitej pandemickej a epidemiologickej situácii na Slovensku, môžu vzniknúť u väčšiny organizácii zapojených do národných projektov, ako aj dopytovo-orientovaných projektov problémy, ktoré súvisia s karanténymi opatreniami. Obraciame sa na Vás, ako zástupcu subjektu, s ktorým majú neziskové organizácie priamo podpísané zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku. Zároveň si uvedomujeme, že niektoré rozhodnutia nemôžete urobiť bez súhlasu či koordinácie s Riadiacim orgánom, Centrálnym koordinačným orgánom či Orgánom auditu, a preto všetkým zainteresovaným posielame tento list na vedomie.

1. Obraciame sa na Vás s požiadavkou, aby **oprávneným výdavkom bola prekážka v práci na strane zamestnávateľa spôsobená nútenou karanténou**, napr. rodiny opatrovaného. Vzniknutá situácia - karanténa je spôsobená vyššou mocou, nezavinenou zamestnávateľom. Ústredný krízový štáb Slovenskej republiky uverejnil, že v prípade klinických prejavov je potrebné dodržiavať domácu karanténu v rozsahu 14 dní. V prípade že takéto príznaky má opatrovateľka, alebo jej rodina, je samozrejmé že ostáva doma v karanténe a rieši neprítomnosť práci dovolenkou, priepustkou, PN. Avšak v prípade, že klinickými prejavmi trpí klient, alebo jeho rodina (osoby žijúce v domácnosti spolu s klientom) nemôže tam dochádzať denne opatrovateľka, aby poskytla opatrovateľskú službu prijímateľovi sociálnej služby. Požadovať od opatrovateľky aby si čerpala dovolenku, PN alebo priepustky k lekárovi by bolo zo strany zamestnávateľa neprípustné, keďže opatrovateľka je práceschopná.

Tak isto napr. karanténa personálu komunitného centra z dôvodu, že v tej istej budove pracuje zamestnanec iného subjektu, ktorý je podozrivým/ potvrdeným prenášačom koronavírusu a pod.

Takúto situáciu musia teda zapojené subjekty riešiť prekážkami na strane zamestnávateľa, ktoré však teraz nie sú akceptovateľné ako oprávnený výdavok. Pre neziskové organizácie, ktorá poskytujú verejnoprospešné služby, môže byť riešenie vo forme prekážok v práci v prípade väčšieho počtu opatrovateľiek resp. na dlhšiu dobu, likvidačné. Na základe uvedených skutočností navrhujeme zaradiť do oprávnených výdavkov "prekážky v práci spôsobené vyššou mocou - nútená karanténa prijímateľa sociálnej služby". Preplácanie prekážok v prípade karantény - by nemali významne zaťažiť, pozmeniť finančnú stránku projektu. Samozrejme, pevne dúfame že využitie tohto opatrenia nebude dlhodobo pôsobiť a vírus čo najskôr ustúpi.

2. Usmernenia IA MPSVR SR, ktoré sa objavili na webe IA MPSVR SR, hovoria v prvých marcových dňoch najmä o ochrane vlastných zamestnancov (zavedenie výlučne telefonických a

emailových konzultačných hodín), následne o zákaze zhromažďovania (a s tým súvisiacich skupinových aktivitách v projektoch). Neodpovedajú však na mnohé otázky prijímateľov ohľadom karantény, nepodávajú žiadne jednoznačné usmernenia, ako majú chodiť projektívni zamestnanci do terénu, a poskytovať služby ďalej (osobnými kontaktami?) a podobne. Žiadame Vás týmto o **jednoznačné metodické usmernenia, ako prispôbiť výkon projektových aktivít v jednotlivých výzvach prijímateľmi tak, aby boli považované za oprávnené aktivity a teda aj s tým súvisiace náklady**. Odporúčania resp. záväzné stanoviská MPSVR SR pre poskytovateľov sociálnych služieb alebo Centrá pre deti a rodiny, na ktoré na webe tiež odkazujete, tiež neriešia všetky naše otázky a najmä nie tie, ktoré sa týkajú nastavených pravidiel v projektových aktivitách.

Vo všetkých projektoch totiž hrozí, že projektívni odborní pracovníci nebudú mať dostatočný počet klientov za mesiac a že prípady face to face, ktoré sa v mnohých výzvach započítavajú ako jediné výlučne uznateľné, v období mimoriadnej situácie a karantény vlastne porušujú nariadenie Vlády, teda prijímatelia sú v situácii, keď sa majú rozhodovať, či budú porušovať nariadenie karantény a tým, že nemajú ochranné prostriedky (nie v zmysle nedodania zamestnávateľom, ale skutočným nedostatkom rúšok na slovenskom trhu) zvyšovať riziko šírenia nákazy najmä v sociálne ohrozených skupinách obyvateľstva, ale nebudú takto čeliť likvidácii vlastnej organizácie z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, ktoré by IA MPSVR SR neuznala ako oprávnené v prípade len písomných či telefonických kontaktov, alebo pri striktnom nedodržíaní stanoveného počtu klientov na mesiac v príslušnej Štandardnej jednotkovej stupnici v konkrétnej výzve. S klientmi (prijímatelia sociálnych služieb - odkázaní, MRK, seniori, rodiny výkonu opatrení sociálno-právnej ochrany detí atď.) sú prijímatelia naďalej v kontakte, pretože klienti patria do výrazne ohrozených skupín obyvateľstva koronavírusom, šijú im rúška na tvár, chodia im nakupovať a musia ich upokojsvať najmä z dôvodu výrazných úzkostných stavov, zapríčinených obavami, že im nebudú poskytnuté základné zdravotnícke úkony vzhľadom na núdzový stav v zdravotníctve. S osobnostným napätím a karanténou v domácnosti rastú výrazne napätia a konfliktné stavy v rodinách. Prijímatelia teda ďalej fungujú a realizujú projektové aktivity, ale hľadajú spôsoby (často s využitím sociálnych médií - videohovorov a chatov - whatsapp, viber, skype, messenger a idú osobne len v prípade krízovej intervencie a pod.), ako byť v kontakte s klientmi tak, aby neohrozovali klientov, seba a spoločnosť.

3. Usmernenie pre dopytovo-orientované projekty, ktoré sa objavilo 19.3.2020, teda 7 dní po vyhlásení mimoriadnej situácie Vládou SR, na webe IA MPSVR SR (<https://www.ia.gov.sk/sk/aktuality/informacia-pre-ziadatelov-a-prijimatelov-nfp-v-ramci-dopytovo-orientovanych-vyziev-v-suvistosti-s-pandemiou-covid-19-koronavirus>). Predmetné usmernenie hovorí len o tom, že **prijímatelia môžu pozastaviť aktivity projektu a predĺžiť trvanie projektu**. Toto vyhlásenie však vôbec neberie v úvahu fakt, že prijímateľmi sú najmä neziskové organizácie, ktoré nemajú výrazné iné financovanie, ani vlastné tržby, z ktorých by hradili predpokladaný 2-3 mesačný výpadok projektového financovania v časti mzdových nákladov projektových zamestnancov. Preto je ich **legitímnou požiadavkou prosba o ústretovosť IA MPSVR SR voči financovaniu projektových aktivít, zmenených nie z viny prijímateľov, ale zo všeobecnej pandemickej situácie**. Najmä v tomto období aj ekonomického ohrozenia existencie všetkých právnych subjektov z dôvodu zastavenia ekonomiky vo svete apelujeme na IA MPSVR SR, ako aj iné relevantné subjekty, aby vyšli v

ústrety a hľadali s prijímateľmi možnosti zachovania statusu quo a spoločnými silami zvládnutia tohto náročného obdobia najmä pre klientov zo sociálne ohrozených skupín obyvateľstva a ľudí odkázaných na pomoc iných osôb.

4. Oznámením o pretrvávajúcom prebiehajúcom skúmaní pri dopytovo-orientovaných projektoch zo dňa 3.2.2020 (<https://www.ia.gov.sk/sk/aktuality/oznamenie-o-pretrvavani-prebiehajucich-skumani-pri-dopytovo-orientovanych-projektoch>) ste avizovali, že napriek zastaveným EU fondom z EK, budete poskytovať zálohové platby. Preto apelujeme na IA MPSVR SR, aby napriek situácii s koronavírusom, **riešila administratívne kontroly podaných žiadostí o platby** (máme informácie od niektorých prijímateľov, že nemajú skontrolované žiadosti o zúčtovanie zálohových platieb od apríla 2019, na to nadväzujú samozrejme žiadosti o zálohové platby). Prijímatelia sa tým dostávajú do neudržateľnej finančnej situácie a ukončenie implementácie projektu je v tejto náročnej spoločenskej situácii menším problémom, pretože je fakticky reálne ohrozená ich samotná existencia.

Slovensko, ako také, je v mimoriadnom stave, preto Vás žiadame o mimoriadne riešenie financovania v aktuálnej situácii, aby zapojené subjekty popri už tak dosť veľkému zaťažení vo forme pozastavenia refundácií (priebežných platieb), ale ako sme uviedli v mnohých prípadoch aj zálohových platieb, nemuseli rušiť opatrovanie klientov, výkon opatrení SPODaSK v rodinách alebo poskytovanie iných sociálnych služieb a zamestnávanie odborného personálu z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, ktoré by mohlo viesť až k likvidácii poskytovateľov.

Uvedomujeme si, že súčasná situácia nie je komplikovaná len kvôli pandémie, ale aj vzhľadom na zmenu vlády. Na záver nám dovoľte vyjadriť ochotu hľadať riešenia, ako sme to už neraz dokázali, ale žiadame Vás, všetkých zainteresovaných aktérov, aby sme konali čím skôr, lebo v neistote a bez financií nebudú môcť prijímatelia NFP zabezpečiť podporu tým najzraniteľnejším, na ktorých súčasná situácia dopadá najťažšie.

S pozdravom

Mgr. Lýdia Brichtová, PhD.

Hovorkyňa a štatutárna zástupkyňa Nezávislej platformy SocioFórum

a členovia Výboru Nezávislej platformy SocioFórum:

Mária Filipová, Podnik medzitru práce – Šanca pre všetkých, n.o., Banská Bystrica

Jana Hurová, Združenie pre duševné zdravie - INTEGRA, o. z., Michalovce

Jozef Kákoš, Depaul Slovensko, n.o., Bratislava

Elena Kopcová, TENENET o.z., Senec

Lukáš Kvokačka, Občianske združenie Barlička, Prešov

Anna Laurinec Šmehilová, EFFETA - Stredisko sv. Františka Saleského, Nitra

Mária Machajdíkova, SOCIA - Nadácia na podporu sociálnych zmien, Bratislava

Vladislav Matej, Asociácia poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie, Bratislava

Viera Mrázová, Jazmín n.o., Handlová

Martina Petijová, SOCIA - Nadácia na podporu sociálnych zmien, Bratislava

Zuzana Polačková, Bratislava

Na vedomie:

Milan Krajniak - minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Soňa Gaborčáková – štátna tajomníčka Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR

Nadežda Šebová - generálna riaditeľka Sekcie sociálnej a rodinnej politiky, MPSVR SR

Boris Sloboda – generálny riaditeľ Sekcie fondov EÚ, MPSVaR SR

Denisa Žiláková - generálna riaditeľka CKO, Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Marcela Zubriczká – generálna riaditeľka sekcie európskych fondov, MF SR

Sekretariát Monitorovacieho Výboru OP Ľudské zdroje

Martin Giertl - Splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Marcel David Zajac - Predseda Komory MNO v Rade vlády SR pre mimovládne organizácie

Nezávislá platforma SocioFórum je strešnou organizáciou mimovládnych organizácií pôsobiacich v sociálnej oblasti. Jej poslaním je motivovať, podporovať a posilňovať dobrovoľnícke a profesionálne MNO, ktoré pomáhajú ľuďom ohrozeným sociálnym vylúčením alebo sociálne vylúčeným ľuďom. Chceme, aby všetci, ktorí chcú nezištne a kvalifikovane pomáhať druhým, mohli tak robiť za dôstojných podmienok a verejného ocenenia. Svoje poslanie SocioFórum naplňuje: obhajovaním oprávnených záujmov a potrieb MNO, ktoré pracujú najmä v oblasti sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, občianskej advokácie, aktívnej politiky zamestnanosti a služieb zamestnanosti; otvaraním nových sociálnych tém pre verejnú a odbornú diskusiu; podporou reformy sociálneho systému a verejnej správy na Slovensku; poskytovaním expertíznych, vzdelávacích, publikačných a organizačných služieb.